

LAUKAAN KUNTA

Lupa- ja valvontalautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS

Maa-aineslain mukaisessa lupa-asiassa

Dnro: 829/11.03.03.00/2023

Kokouspäivä: 24.1.2024

Julkaisupäivä: 31.1.2024

ASIA

Peab Industri Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten (sora ja hiekka) ottamiseen. Päätös sisältää maa-aineslain 21 §:n mukaisen ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Peab Industri Oy/Luvat
Karvaamonkuja 2a
00380 Helsinki
Y-tunnus: 2977551-2

MAANOMISTAJAT

Hakija on vuokrannut maanomistajilta Korkeakoskentien (16761) itäpuolisen osan kiinteistöstä Hietasyrjä. Lainhuudon mukaan sopimus on voimassa 10 vuotta 29.6.2011 lukien. Sopimusaika jatkuu tämän jälkeen viiden vuoden jaksoissa.

OTTAMISALUE

Hietasyrjä 410-408-1-184

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain 4 § 1 momentti.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 12.10.2023.

LUPA- JA SOPIMUSTILANNE

Alueella on 26.10.2023 päättynyt Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan myöntämä maa-aineslupa (16.9.2015 §143) ja toistaiseksi voimassa oleva 26.10.2011 myönnetty ympäristölupa kiviaineksen murskaukseen.

ALUEEN KAAVOITUS

Suunnitelma-alueella ei ole asema- ta yleiskaavaa. Maakuntakaavassa alueeseen kohdistuu merkintä maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeä pohjavesialue (suunnittelumääräys: Pohjavesialueille ei tule sijoittaa pohjaveden pilaantumis- ja muuttamiskasveja aiheuttavia laitoksia ja toimintoja eikä maa-ainesten ottoa) sekä sitä sivuaa ohjeellinen moottorikelkkailun runkoreitistö.

OTTOALUEEN SIJAINTI, NYKYTILA JA YMPÄRISTÖ**Yleistiedot**

Alue sijaitsee Korkeakosken mäeltä n. 1 km Suolahden suuntaan. Suolahteen on matkaa n. 10 km, Konnevedelle n. 25 km ja Laukaan keskusta n. 15 km. Alueelle kuljetaan Korkeakoskentieltä lähtevältä tieltä, joka on kokonaisuudessaan samalla kiinteistöllä.

Nykytila

Ottamisalueelta on poistettu puusto. Kaivutoimintaa on harjoitettu kauttaaltaan koko suunnitelman mukaisella alueella. Alueelle on myönnetty ensimmäinen ottamislupa 2003, mistä alkaen toimintaa on harjoitettu. Aiemmin myönnettyjen ottamislupien mukaisia alueita on maisemoitu ja palautettu asteittain metsätalouskäyttöön ottamisen etenemisen mukaan, vanhimmissa ottamisalueiden osilla muotoilu ja metsitys on aloitettu jo noin 15 vuotta sitten, minkä jälkeen muotoilua ja istutuksia on tehty säännöllisesti muutamien vuosien välein. Alueen nykytila on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteenä olevassa nykytilannekartassa.

Suoritetut tutkimukset ja aluetta koskevat selvitykset

Alueella on tehty Natura-tarveharkinta (Ramboll Finland Oy, 21.2.2011) Hietasyrjän maa-ainestenoton vaikutuksista Hietasyrjänselkään harjualueeseen. Tarkemmat tiedot on esitetty tässä suunnitelmassa.

HAKEMUS JA OTTOSUUNNITELMA

Tiedot haettavasta ottamisalueesta ja ottomääristä

Ottamisalueen pinta-ala (ha) 10,4	Kaivualueen pinta-ala (ha) 8,4		
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀) +144 - +148			
Suojakerros pohjaveteen (m) 3	☒ Sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ☐ Ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella		
Pohjavesialueen nimi: Hietasyrjänselkä			
Pohjavesialueen tunnus:			
Ottamisaika (vuosina) 10	Kokonaisottomäärä kiintokuutiometreinä (m ³) n. 280 000		
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m ³) 28 000			
Ottomäärät maalajeit- tain	(m ³)		(m ³)
☐ Kalliokiviaines		☒ Sora ja hiekka	280 000
☐ Moreeni		☐ Rakennuskivi	
☐ Siltti ja savi		☐ Eloperäiset maa-ainekset	

Kartta-aineisto ja termit

Suunnitelmakartat on laadittu 12.10.2022 suoritetun dronelennon pohjalta, aineistoa on täydennetty maastomittauksella 12.9.2023, suunnitelmakartat sisältävät myös Maanmittauslaitoksen maasto- ja kiinteistötietokanta-aineistoa. Koordinaatisto ETRS_TM35FIN korkeusjärjestelmä N₂₀₀₀. Aiemmin alueelle myönnettyssä maa-ainesluvassa on käytetty koordinaattijärjestelmää KKJ ja korkeusjärjestelmää N₆₀. Korkeusjärjestelmien N₂₀₀₀/N₆₀ ero on alueella noin 30 cm.

Korkeus N₂₀₀₀ = Korkeus N₆₀ + korkeusero

Muut kartat ovat SYKEN avoimen datan karttapalvelu Karpalosta, ellei toisin mainita.

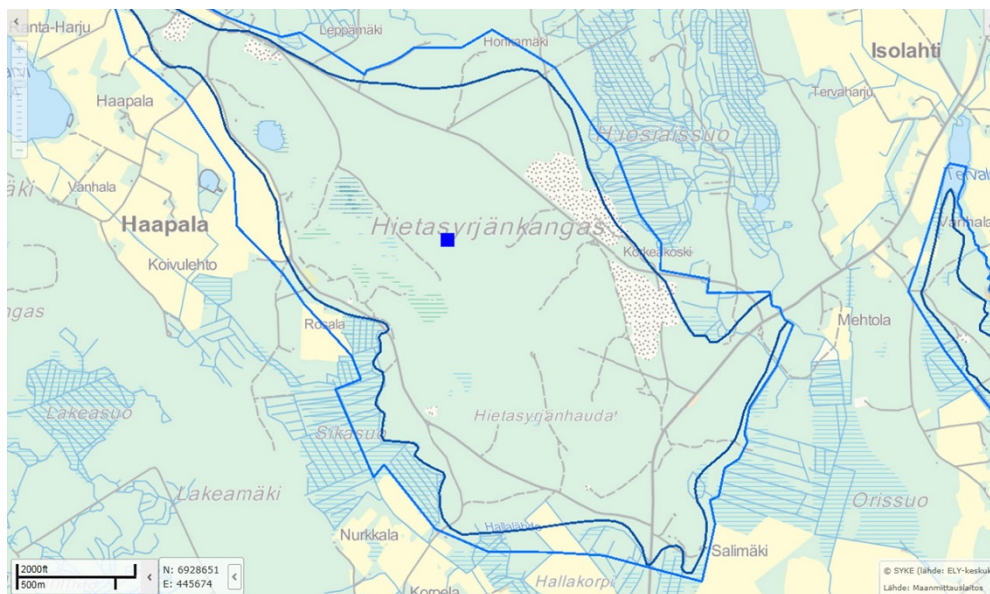
Tässä hakemuksessa kaivualueella tarkoitetaan aluetta, jossa kiviaineksen kaivutoiminta tapahtuu ja ottamisalueella lupahakemuksen mukaista aluetta (10,4 ha), johon kuuluu kaivualueen lisäksi varastointialueet ja tukitoiminta-alueet.

Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet

Ottamisaalueen läheisyydessä ei ole asumiskäytössä olevia kiinteistöjä, lähin lomakiinteistö sijaitsee alueen itäpuolella, alueen reunasta mitaten kiinteistölle on matkaa n. 700 metriä. Maisemoinnin toteutus aloitetaan kyseisen kiinteistön puoleiselta reunalta, joten suojaetäisyys tulee ottamisen edetessä koko ajan kasvamaan em. kiinteistöön. Ottamisaalueen pohjoispuolella lähin asutus jää yli 500 metrin päähän.

Pohjavesiolosuhteet ja talousvesikaivot

Tämän suunnitelman mukainen alue sijaitsee Hietasyrjänkankaan luokitellulla pohjavesialueella.



kartta pohjavesialueesta

Pohjavedenpinta alueella vaihtelee merkittävästi alueen eri osissa. Havaittuun pohjavedenpinnantasoon jätetään 3 metrin suojavaöhyke. Paikoin tämä suojavaöhyke on paljon isompi. Alueella sijaitsevat pohjavesiputket (8 kpl) on esitetty nykytilannekartassa. Pohjavesiputkista tarkkaillaan veden pinnankorkeutta neljä kertaa vuodessa. Viimeisimmät pinnantarkkailutiedot (vuoden 2022 loppuun saakka) ovat tämän ottamissuunnitelman liitteessä 4.

Alueen pohjavesiputkesta (Hp 20081) on otettu näyte 31.8.2011. Vesinäytteestä analysoituja pitoisuuksia verrattiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asettamiin talousveden laatuvaatimuksiin ja –suosituksiin (STM 401/2001). Tehtyjen määritysten osalta veden kokonaispesäkeluku oli suuri ja ylitti STM:n sille asettaman laatuvaatimuksen (20 pmy/ml). Muutoin näytteestä analysoitujen aineiden pitoisuudet täyttivät STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset. Ainoastaan sameuden laatusuositus (1 NTU) ylittyi lievästi veden sameuden arvon ollessa 3,4 NTU. Alkaliteetille, kokonaiskovuudelle ja happipitoisuudelle ei ole määriteltä raja-arvoa. Öljyhiilivetyjakeita, haihtuvia hiilivetyjä tai TOC:tä (kokonaisorgaaninen hiili) ei havaittu näytteessä.

Hietasyrjänkankaan- Sirkkamäen (FI0900013) Natura-alue

Ramboll:n 2011 laatima selvitys on yhä paikkaansa pitävä. Tässä on tarkennettu (merkinnällä *) 2011 selvitystä vastaamaan tämän suunnitelman mukaista tilannetta. Alkuperäisen selvityksen teksti on jätetty hakasulkeisiin.

Suunniteltu ottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan Hietasyrjänkankaan Natura-alueen ulkopuolelle, minkä vuoksi ottotoiminta ja sen edellyttämät maanrakennus- ja kaivuutyöt

eivät suoraan vaikuta Natura-alueella esiintyvien luontotyyppien nykytilaan tai niiden esiintymiseen tai pinta-alaan. Natura-alueen puolelta suunniteltua ottoaluetta rajaa Korkeakoskentie, jonka pohjois*- ja koillispuolelle kaikki maa-ainesten oton edellyttämät maanrakennus- ja kaivuutyöt rajautuvat. Suorien elinympäristömuutosten lisäksi harjuaalueisiin kohdistuvalla maa-ainestenotolla voi kuitenkin olla myös välillisiä vaikutuksia harjuaalueella esiintyviin elinympäristöihin ottotoiminnan aiheuttamien pienilmastomuutosten, pohjavesien muodostumiseen ja virtauksiin kohdistuvien vaikutusten sekä mm. kiintoaineksen leviämisen kautta. Nämä vaikutukset voivat joissakin tapauksissa ulottua hyvinkin etäälle varsinaiselta ottoalueelta alueen ympäristöolosuhteista riippuen.

Harjumuodostumien metsäiset luontotyypit

Hietasyrjän suunnitellun maa-ainesten oton osalta vaikutuksia rajaavat tässä tilanteessa osaltaan toimintojen sijoittuminen Natura-alueen ulkopuolelle sekä Natura-aluetta rajaava Korkeakoskentie, jonka rakentaminen on todennäköisesti jo osaltaan vaikuttanut Natura-alueen koillisosien pienilmasto-olosuhteisiin. Hietasyrjänpääkankaalla alueen edustavimmat harjumetsät sijoittuvat lisäksi nykyisin pääosin etäälle hankealueesta (alueen etelä- ja lounaisosiin), jonne asti maa-ainesten oton vaikutukset eivät ulotu. Tämän suunnitelman mukaisesti nämä alueet jäävät yhä kauemmaksi ottoalueesta. *

Humuspitoiset järvet ja lammet

Valkealampi sijaitsee yli 900 m* [yli 500 m] päässä hankealueesta eikä hankealueella ole pintavesivaikutuksia lampeen. Lampi sijaitsee hankealueeseen nähden eri valuma-alueella. Valkealampi on kallioseinämien suojaama hankealueen suuntaan eikä soranotolla voi olla siihen pienilmastollisia vaikutuksia. Valkealammen osassa pohjavesialuetta on kaakosta luoteeseen, joten hankealueella ei ole lampeen pohjaveden kautta vaikutusta, koska hankealueelta vedet purkavat etelä-luoteeseen.

Vaihtettumis- ja rantasuot sekä puustoiset suot

Luontotyyppien (vaihtettumis- ja rantasuot, puustoiset suot, lähteet ja lähdesuot,) esiintyminen painottuu Hietasyrjänpääkankaalla kokonaisuudessaan harjuaalueen etelä- ja lounaisosiin vähintään 700 metrin* [500 metrin] päähän suunnitelluista ottoalueista. Etäisyydestä johtuen suunnitellun maa-ainesten oton vaikutukset voidaan näiden luontotyyppien elinolosuhteisiin ja pienilmastoon voidaan arvioida kokonaisuudessaan vähäisiksi. Pohjavesien on arvioitu Hietasyrjänpääkankaalla virtaavan ensisijaisesti luode-kaakko-suuntaisesti, minkä vuoksi on epätodennäköistä, että haetun maa-ainesluvan mukaisella toiminnalla ja ottoalueen laajennuksella olisi merkittävää vaikutusta em. luontotyyppien vesitalouteen.

Fennoskandian lähteet ja lähdesuot

Pohjavesien on arvioitu Hietasyrjänpääkankaalla virtaavan ensisijaisesti luode-kaakko-suuntaisesti, ja osin purkavan etelään Hallanlähteeseen etelässä. Pohjaveden muodostuminen ei hankealueella toiminnan vaikutuksesta vähene, eikä sen laatu olennaisesti muutu. Pohjavesien purkautumissuunnat ovat kohteessa sellaiset, että hankkeen toiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia Hallanlähteen luontotyyppisiin.

Yhteenveto

Tarkastelun perusteella suunnitellun maa-ainestenoton ei arvioida merkittävällä tavalla vaikuttavan Hietasyrjänpääkankaan alueen luonnon nykytilaan eikä siten myöskään heikentävän luontoarvoja, joiden perusteella Hietasyrjänpääkankaan-Sirkkaharjun alue on sisällytetty Natura 2000 -suojelualueverkostoon. Erillistä Natura-arviointia ei siten nähdä tässä yhteydessä tarpeelliseksi. Haetun maa-ainesluvan puitteissa maa-ainesten otto Natura-alueen läheisyydessä osaltaan lisääntyy. Toiminnan lisääntymisen vaikutuksia

erityisesti pohjavesien muodostumiseen on kokonaisuudessaan vaikea arvioida. Tästä syystä pohjaveden pinnankorkeuden seurantaan tulisikin alueella osaltaan jatkaa myös uuden maa-ainesluvan puitteissa, jotta mahdolliset muutokset pohjavesialueen ja siten edelleen harjualueen nykytilassa pystyttäisiin havaitsemaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Tämän suunnitelman mukaisesti myös aiempaa ottoaluetta on maisemoitu ja jäänyt pois ottokäytöstä n. 4,5 hehtaarin verran. Pinnankorkeutta seurataan kohdassa ottosuunnitelmassa tavalla.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Pinta- ja pohjavedet

Alueella on toteutettu ja jatketaan kattavaa pohjavesitarkkailua. Sen perusteella toiminnalla ei ole ollut haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään. Toiminnan sijoituessa yhä samalle valuma-alueelle ja pohjaveden puuttuessa alueen keskivaiheilla, hakija arvioi, että tämän suunnitelman mukaisella toiminnalla ei ole vaikutusta vallitsevaan tilanteeseen.

Alueelle suunnitellut pohjatasot ja luiskaukset eivät aiheuta merkittäviä muutoksia ottamisalueen tai sen ympäristön pintavesien virtaussuuntiin. Pääosin pintavedet imeytyvät alueen pohjan kautta suoraan maaperään, kuten alueen ollessa luonnontilaisenakin.

Kuormauskoneille on alueelle tehty HDPE-kalvolla eristetty säilytyspaikka, alueella ei säilytetä poltto-/tai voiteluaineita muutoin kuin murskausjaksojen yhteydessä.

Maisema

Toiminta aiheuttaa huomattavimmat muutokset itse ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä, kaukomaisemaan ei esitetystä toiminnasta aiheudu alueen sijainnista johtuen pysyviä muutoksia. Tämän suunnitelman mukainen toiminta ei merkittävästi muuta maisemaa, koska alue supistuu aiemmasta ja alueen ympäristöä on muotoiltu ja metsitetty lähes kaikkiin ilmansuuntiin.

Pöly- ja melupäästöt

Toiminta siirtyy koko ajan kauemmaksi lähimmästä asutuksesta, joten pöly- ja melupäästöt vähenevät sinne suuntaan. Korkeakoskentien ja ottamisalueen välille on jätetty suojavaikyhyke, joka osaltaan estää pölypäästöjen leviämistä tielle. Lisäksi Korkeakoskentien ja lähimmän loma-asunnon suuntaan on aloitettu maisemointi, joka osaltaan pienentää päästöjä kyseisiin suuntiin. Murskauksen määrää ja aikaa on rajattu ympäristöluvassa.

Turvallisuus

Alueelle johtavalla tiellä on lukittu puomi, mikä estää asiattoman liikenteen alueelle. Ottoalueesta kertova kyltti on sijoitettu tulotien varteen. Ottamisalueen reunat ja alueen sisällä olevat korkeat rintaukset merkitään tarvittavilta osin lippusiimoin tahattoman alueelle joutumisen estämiseksi.

Mahdolliset törmäpääskyjen pesät huomioidaan toiminnassa sekä maisemoinnissa.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten määrä ja ottamisjärjestys

Maa-ainesten ottoa jatketaan nykytilannekartassa esitetyllä tavalla kohti luodetta ja pohjoista. Arvioitu kokonaisottomäärä on noin 280 000 kiinto-m³.

Lajikkeet ovat vain sijoittuneet alueelle siten, ettei ottaminen täysin järjestelmällisesti ole missään tapauksessa mahdollista, vaan rintauksia joudutaan pitämään yhtäaikaaisesti avoimena useammassa kohtaa tarvittavien lajikkeiden saannin varmistamiseksi. Kaikki laskennalliset massat eivät ole kaupallisesti hyödynnettävissä ja näin ollen suunniteltua pohjatasoa ei saavutettane kaikilla kohdin aluetta.

Ottamistoiminnan kuvaus

Ottoa jatketaan siten, että alin taso on alueen etelä- ja keskiosissa +144 nousten kohti pohjoista, jossa alin ottotaso tulee olemaan +148 m (N₂₀₀₀), kuitenkin siten, että havaittuun pohjavedenpintaan jätetään vähintään kolmen metrin suojakerros.

Jalostus ja varastointi

Hakijalla on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kiviaineksen murskaamiseen alueella. Sen mukaisesti alueella saa murskata 150 000 t kiviainesta vuosittain.

Seulontaa suoritetaan tarpeen mukaan, mikäli seulontaan sopivia lajikkeita vielä esiintyy alueella.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaat on varastoitu alueen reunoille kasoihin, josta niitä voidaan hyödyntää toiminnan edistymisen myötä tehtävässä maisemoinnissa luiskien ja pohjatason pintarakenteena.

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiintom ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	110 000	1
	Kannot ja hakkuutähteet		
Pilaantumaton pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka		
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset		
	Savi ja siltti		
	Seulontakivet ja lohkareet		
	Muu, mitä?		
Pilaantunut maa-aines	Mitä?		

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Alueen maisemointia on aloitettu voimassaolevan luvan lupamääräysten mukaisesti. Luiskat on muotoiltu vähintään kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ja metsitetty.

Haettavan ottamisalueen maisemointia suoritetaan vaiheittain oton edistymisen myötä. Alue palautuu asteittain maisemoinnin etenemisen mukaan metsätalouskäyttöön.

Hakemus toiminnan aloittamisesta muutoksen hausta huolimatta

Hakija hakee lupaa aloittaa edellä mainitun hakemuksen mukainen toiminta välittömästi luvan myöntämisen jälkeen ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman.

Perustelut:

Lupahakemus koskee soran ja hiekan ottamista alueella, johon hakijalle on myönnetty aiemmin maa-ainesten ottamislupa. Haettava toiminta vastaa aiemmin myönnettyjen lupien mukaista toimintaa. Aiemman luvan mukaisesta ottamisalueesta (15,8 ha) on hakemuksen mukainen alue supistunut maisemoinnin ja metsityksen ansiosta huomattavasti (10,4 ha). Toiminnan vaikutukset on arvioitu aiempien maa-aineslupien käsittelyn yhteydessä. Mahdolliselle murskaustoiminnalle on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Hakijan käsityksen mukaan lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tee tässä tapauksessa, edellä esitetty huomioon ottaen, muutoksen hakua hyödyttömäksi.

Vakuus asetetaan lupapäätöksen mukaisesti.

Hakemuksen liitteenä:

- 1. Sijaintikartta
- 2. Keski-Suomen liitto, Hietasyrjänselkä, yhdistelmäkartta
- 3. Pohjavesihavaintotiedot
- 4. Nykytilannekartta (20.9.2023)
- 5. Lopputilannekartta (20.9.2023)
- 6. Leikkaukset (20.9.2023)

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu julkisella kuulutuksella Laukaan kunnan verkkosivuilla 3.11.-11.12.2023. Naapureiden kuuleminen on suoritettu.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueelta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueen lausunto 8.1.2024

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Laukaan kunnan Nurmijärven kylässä tilalla Hietasyrjä 410-408-1-184. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi 280 000 m³:n maa-aineksen ottamiseen. Ottoalueen pinta-ala on 10,4 ha, josta kaivualuetta on 8,4 ha. Alimmaksi ottotasoksi esitetään alueen etelä- ja keskiosissa +144 m, josta se nousee kohti pohjoista tasolle +148 m N₂₀₀₀. Lupaa haetaan aloittaa hakemuksen mukainen toiminta ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman.

Alueella on aiemmin otettu maa-aineksia Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan päätöksellä 16.9.2015 § 134. Kyseisen luvan mukaisen ottamisalueen pinta-ala on 15,8 ha ja ottamismäärä 600 000 m³. Luvan mukaista aluetta on maisemoitu 5,4 ha:n suuruiselta alueelta ja ottamismäärä on pienentynyt aiemmasta noin 300 000 m³. Alueelle on myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan päätöksellä 26.10.2011.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole asumiskäytössä olevia kiinteistöjä, lähin lomakiinteistö sijaitsee alueen itäpuolella, alueen reunasta mitaten kiinteistölle on matkaa n. 700 metriä. Ottamisalueen pohjoispuolella lähin asutus jää yli 500 metrin päähän. Alueelle kuljetaan Korkeakoskentieltä lähtevältä tieltä, joka on kokonaisuudessaan samalla kiinteistöllä.

Vesiensuojelulliset näkökohdat

Suunniteltu ottoalue sijoittuu Hietasyrjänselkään pohjavesialueelle (nro 09 41007, II luokka), joka on varattu Laukaan kunnan sekä Suolahden ja Jyväskylän kaupunkien vedenhankintaa varten. Hakemuksen mukaan alueella sijaitsee 8 pohjaveden

havaintoputkea. Pinnantarkkailutiedot vuodesta 2016 vuoden 2022 loppuun saakka on esitetty suunnitelmassa. Tuolla ajanjaksolla havaintoputkissa pohjavesipinta on ollut ylimmillään kaivualueen pohjoisreunalla HP45 +144,66 m N₆₀ (27.12.2017).

Alueen pohjavesiputkesta ottamisalueen kaakkoispuolella (Hp 20081) on otettu näyte 31.8.2011. Vesinäytteestä analysoituja pitoisuuksia verrattiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asettamiin talousveden laatuvaatimuksiin ja -suositukseen (STM 401/2001).

Luonnonsuojelulliset näkökohdat

Hanke sijoittuu Hietasyrjänpään harjajensuojeluohjelmajauksen ja Natura 2000 –verkoston kohderajauksen (Hietasyrjänpää – Sirkkaharju, FI0900013) tuntumaan. Rajausten ja ottamisalueen väliin jää Korkeakoskentie. Korkeakoskentien puoleinen reuna on suurimmalta osin muotoiltu ja taimetettu. Hakemuksessa todetaan, että ottotoiminta ja sen edellyttämät maanrakennus- ja kaivuutyöt eivät suoraan vaikuta Natura-alueella esiintyvien luontotyyppien nykytilaan tai niiden esiintymiseen tai pinta-alaan.

Alueella on tehty Natura-tarveharkinta (Ramboll Finland Oy, 21.2.2011) Hietasyrjän maa-ainestenoton vaikutuksista Hietasyrjänpään harjajensuojeluohjelmaan. Hakemuksen mukaan Ramboll:n 2011 laatima selvitys on yhä paikkansapitävä. Vuoden 2011 selvitystä on tarkennettu vastaamaan ko. suunnitelman mukaista tilannetta.

ELY-keskus on aikaisemmin lausunnonannon yhteydessä 10.5.2011 todennut pitävänsä tehtyä selvitystä riittävänä ja yhtynyt siinä päädyttyihin johtopäätöksiin. Hankkeen ei katsota merkittävästi heikentävän Hietasyrjänpään niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 –verkkoon.

ELY-keskuksen käytössä oleviin paikkatietoaineistoihin ei ole viety muita sellaisia luonnon-/maisemansuojelullisia tietoja, jotka tulisi ottaa huomioon tässä lupaharkinnassa.

Maisemansuojelulliset näkökohdat

Hakemuksen mukaan toiminta aiheuttaa huomattavimmat muutokset itse ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä, kaukomaisemaan ei esitetystä toiminnasta aiheudu alueen sijainnista johtuen pysyviä muutoksia. Esitetyn suunnitelman mukainen toiminta ei merkittävästi muuta maisemaa, koska alue supistuu aiemmasta ja alueen ympäristöä on muotoiltu ja metsitetty lähes kaikkiin ilmansuuntiin.

Mm. ottotoiminta ja ottotoiminnan vaikutukset ympäristöön sekä alueen jälkihoito on kuvattu maa-ainesten ottamissuunnitelmassa 12.10.2023.

Lausunto maa-aineslupahakemuksesta

Ottaen huomioon luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelulliset näkökohdat, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ilmoittaa pitävänsä mahdollisena maa-aineksen oton jatkamista asiakohdassa mainitulta alueelta esitetyn suunnitelman mukaisesti. Tällöin ottotoiminnassa tulee kuitenkin noudattaa seuraavia ohjeita:

- Alin sallittu ottotaso on suunnitelman mukaisesti + 144 – + 148 m N₂₀₀₀, kuitenkin vähintään 3 metriä ylimmän pohjavesipinnan ja mahdollisen kalliopinnan yläpuolella 2 m. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamis- ja kaivualueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon. Merkinnot tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassa oloaika.

- Ottotoiminnan sijoittuessa pohjavesialueelle tulee pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Ennen ottotoiminnan jatkamista alueella sijaitsevasta näytteenottoon sopivasta putkesta otetusta pohjavesinäytteestä tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli bakteerit sekä tarvittaessa raskasmetallit. Näytteenotto uusitaan toiminan loputtua ja tarvittaessa. Vesinäytteiden otossa tulee käyttää akkreditoitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Havaintoputkesta tulee edelleen havaita pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy).
- Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Vaiheittainen alueen maisemointitöiden tarkastus tulee tehdä kahden vuoden välein syksyisin, ensimmäinen kerran 30.9.2025 mennessä. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.
- Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 5 §:n mukaan alueella toimijan on huolehdittava siitä, ettei alueelta siirrettävän maa-aineksen mukana leviä unionin luetteloon kuuluvia lajeja tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja. Myös alueella käytettävien työkonien ym. osalta tulee varmistua siitä, että vieraslajit eivät pääse leviämään niiden välityksellä maa-ainesalueen ulkopuolelle. Vieraslajit tulee tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää.
- Sorakuoppien reunoille voikin asettua pesimään törmäpääskyjä. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen / EN). Muodostuneet törmäpääskyhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue tulisi jättää luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset suojattaisiin aitaamalla.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty naapureiden kuulemisen yhteydessä Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto.

Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri –vastuualueen lausunto 4.12.2023

Hietasyrjän maa-ainesten ottamisalue sijaitsee yhdystien 16761 varrella tieosoitteessa 16761/1/1580/oikea, Korkeakoskentie 170, Laukaa. Keski-Suomen ELY-keskus hallinnoi naapurikiinteistöä 410-895-1-6761, joka on yhdystien 16761 tiealue.

Yhdystien 16761 suoja-alueen etäisyys on 20 metriä maantien keskilinjasta. Maa-ainesten kaivualueen raja tulee olla ottoalueen luoteiskulmassa yhdystien suoja-alueen ulkopuolella.

Ottamisalueen nykyiselle liittymälle, joka sijaitsee tieosoitteessa 16761/1/706/oikea, tulee hakea liittymälupa maa-aineskuljetuksille ottamisluvan mukaiselle ajalle. Lupapäätös ja tämä lausunto tulee olla hakemuksen liitteenä. Ohjeet hakemuksen laatimiseksi: <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>.

Keski-Suomen ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa kiinteistön 410-408-1-184 Hietasyrjä maa-aineslupahakemuksesta.

Hakijan vastine

Peab Industri Oy on toimittanut vastineen 12.1.2024. Vastineessa todetaan, että Peab Industri Oy ("Peab") on hakenut maa-aineslupaa Laukaaseen Hietasyrjänpääntien varrella kiinteistöllä Hietasyrjä Peab:n ottamistoimintaa varten vuokraamalle alueelle. Alueella on ollut vastaavaa toimintaa jo 20 vuoden ajan. Aiempi maa-aineslupa päättyi lokakuussa 2023. Ottamisalue on pienentynyt jo tehtyjen maisemointien myötä. Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnossa KESELY/2654/2023, 8.1.2024 on todettu, että maa-ainesten otto on mahdollista huomioiden lausunnossa esitetyt ohjeet.

Alin sallittu ottotaso määräytyy hakemuksen mukaisesti ja siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle jää 3 m suojakerros ja mahdollisen kalliopinnan yläpuolelle 2 m suojakerros. Peab toteaa, että pohjaveteen jätettävä suojakerros vastaa ottamissuunnitelmassa esitettyä. Tähän mennessä ottotoiminnassa ei ole tullut kalliopintaa vastaan ja lausunnossa esitetty 2 m suojakerros kalliopintaan toteutuu myös tulevassa otossa.

Alueen merkinnät ovat kunnossa ja niitä valvotaan vuosittaisilla tarkastuksilla. Samalla tarkastetaan myös maisemointien toteutumista. Aiemmin vesinäyte on alueella otettu pohjavesiputkesta Hp20081. Peab on tilannut näytteenoton lausunnossa esitetyn mukaisesti kyseisestä putkesta.

Vieraslajien osalta alueella ei ole tehty havaintoja. On kuitenkin huomioitava, että alue sijoittuu yleisesti käytössä olevan tien varteen, eikä vieraslajien leviämistä tieltä ottamisalueelle voi estää.

Mahdolliset törmäpääskyjen pesät huomioidaan lausunnossa esitetyn mukaisesti. Peab:lla ei ole muuta vastattavaa lausunnon osalta.

Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen lausuntoon (KESELY/2633/2023, 4.12.2023) liittyen vastineessa todetaan, että Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue on lausunut yhdystien tiealueen hallinnoijana. Lausunnossa on esitetty, että yhdystien keskilinjaan pitäisi jättää 20 m etäisyys ottamisesta. Peab toteaa, että otto on paikoin toteutettu myös tätä lähemmäksi kulloinkin voimassa olleiden maa-aineslupien mukaisesti.

Haettavan maa-aineslupan mukaisesti alle 20 m etäisyys tien keskilinjasta jää ainoastaan alueen luoteisosassa. Alle 20 metrin etäisyydellä tien keskilinjasta ei kuitenkaan käytännössä tulla enää ottamaan kiviainesta. Aiemmin suoritettujen ottamistoiminnan vuoksi maisemointi ulotetaan kuitenkin myös alle 20 m etäisyydelle tien keskilinjasta. Peab toteaa, että ei tästä syystä näe tarvetta muuttaa ottamissuunnitelman rajoja.

Lausunnossa tuodaan esille myös tarve hakea liittymälupaa Korkeakoskentieltä. Peab jättää liittymälupahakemuksen maa-aineslupan myöntämisen jälkeen.

Tarkastus

Alueelle on tehty viimeisin määräaikaistarkastus 4.10.2023. Tarkastusmuistio on liitetty hakemuksen asiakirjoihin.

ASIAN RATKAISU

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta myöntää Peab Industri Oy:lle maa-ainesten ottoluvan kiinteistölle Hietasyrjä 410-408-1-184 ottosuunnitelman ja annettujen lupamääräysten mukaisesti. Toiminnassa tulee noudattaa 26.10.2011 § 210 myönnettyä ympäristölupaa.

Peab Industri Oy:lle myönnetään maa-aineslain 21 §:n mukainen toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset määräykset

1. Tämän luvan mukainen kokonaisottomäärä on enintään 280 000 kiinto-m³. Lupa on voimassa 29.6.2026 saakka.
2. Kaivualueen rajat on merkittävä selkeästi maastoon ja alueelle on asennettava riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä.
3. Alueella tulee olla selkeä taulu, josta ilmenee maa-ainesluvan haltijan/urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.
4. Luvanhaltijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista Laukaan ympäristönsuojelua suorittamaan alkutarkastus, jossa lupaehdot 2 ja 3 todetaan asianmukaisesti järjestetyiksi. Lopputarkastus tehdään luvanhaltijan pyynnöstä, kun alueen jälkihoito- ja maisemointityöt on suoritettu.
5. Ottotoiminnassa syntyvät työnaikaiset jyrkät rintaukset tulee suojata näkyvin aitauksin, lippusiimoin tai vastaavin rakentein siten, että ulkopuolisten pääsy jyrkille rintauksille estyy. Jyrkistä rintauksista tulee ilmoittaa kaivualueen reunamille sijoitettavin varoituskyltein.
6. Merkinnot ja jyrkkien rintausten putoamissuojaukset on pidettävä kunnossa koko ottotoiminnan ajan.

Pölyämisen ehkäisy

7. Ottotoiminnasta, kuormauksesta ja varastoinnista aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa ehkäistävä esim. kastelun, peittämisen ja toimintojen sijoittelun avulla. Kasteluun saa käyttää ainoastaan vettä.

Pinta- ja pohjavesien suojelu

8. Alin sallittu ottamistaso on ottosuunnitelman mukaisesti +144 m -148 m N₂₀₀₀, kuitenkin vähintään 3 metriä ylimmän havaitun pohjavesipinnan ja 2 metriä mahdollisen kalliopinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
9. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Toiminnassa on huolehdittava siitä, että pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty murskausjaksojen ulkopuolella. Aineet ja kemikaalit tulee säilyttää tiiviillä, nesteitä läpäisemättömällä ja reunoiltaan korotetulla tukitoiminta-alueella. Polttoaineet tulee

varastoida kaksoisvaippasäiliöissä tai kiinteästi valuma-altaallisissa säiliöissä. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteisto lukittavilla sulkuventtiileillä.

10. Alueella ei saa säilyttää tai käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Ajoneuvojen ja työkoneiden tankkaus ja säilytys on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaaraa ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Saatavilla tulee olla riittävästi imeytysmateriaalia ja keräyskalustoa vahinkojen varalle.
11. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluun, sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

Tarkkailu ja vuosiraportointi

12. Alueella olevista pohjaveden havaintoputkista tulee jatkaa pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailua neljä kertaa vuodessa (talvi, kevät, kesä ja syksy). Havaintotulokset ja havaintopäivä tulee merkitä havaintopäiväkirjaan. Pohjaveden pinnan korkeustiedot tulee toimittaa maa-ainesten oton valvojalle tai tallentaa ne NOTTO-järjestelmään tammikuun loppuun mennessä. Pyydetessä ne tulee toimittaa Keski-Suomen ELY-keskukseen.
13. Ennen ottotoiminnan jatkamista ja sen päätyttyä alueella sijaitsevasta ja näytteenottoon soveltuvasta putkesta tulee ottaa pohjavesinäyte, josta tulee tutkia haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E. coli bakteerit. Pohjavesinäytteen otossa tulee käyttää sertifioitua näytteenottajaa ja analysoinnissa sertifioitua laboratoriota. Mikäli pohjaveden laadussa todetaan muutoksia, tulee pohjavedestä tarvittaessa ottaa lisänäytteitä ympäristönsuojelun edellyttämällä tavalla.
14. Otetun aineksen määrä ja laatu tulee ilmoittaa vuosittain NOTTO-järjestelmään tammikuun loppuun mennessä.

Alueen maisemointi ja jälkihoito

15. Alue on muotoiltava maastoon sopivaksi ja turvallisesti ottosuunnitelman mukaisesti. Luiskien muotoilu tulee tehdä vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.
16. Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edetessä. Kun otto- tai tukitoiminta päättyy lupa-aikana tietyltä rintaaukselta tai alueelta, tulee sen maisemointi- ja jälkihoitotyöt tehdä viipymättä.

Reunoille kasatut pintamaat tulee käyttää ottamisalueen maisemointiin uuden biologisesti aktiivisen aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustan aikaansaamiseksi. Maisemoidulle alueelle tulee istuttaa puustoa noin 2500 kpl/ha ellei luontaista taimettumista tapahdu. Maisemointi ja puuston istutus tulee tehdä maa-ainesluvan voimassaoloaikana.

Muut lupamääräykset

17. Alueelle mahdollisesti muodostuvat törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien pesien hävittäminen on kiellettyä pesimäkauden aikana ja tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymisaikana on kiellettyä. Jälkihoitoa tehtäessä mahdollinen pesimäalue voidaan jättää luiskaamatta suojaamalla alueelle jätettävät rintaaukset kestävällä ja tukevalla aidalla.

18. Ottamisalueen nykyiselle liittymälle tulee hakea liittymälupa maa-aineskuljetuksille. Alle 20 metrin etäisyydellä yhdystien 16761 keskilinjasta saa tehdä vain maisemointityöt. Ko. suoja-alue tulee huomoida kaivu-alueen rajamerkinnoissa.
19. Alueelle levinneet Euroopan unionin luetteloon kuuluvat tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee alueelta tunnistaa, asianmukaisesti hävittää tai niiden leviäminen estää. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei alueelle tuotavan maa-aineksen tai alueelta siirrettävän maa-aineksen tai käytettävien työkoneiden mukana pääse leviämään vieraslajeja.
20. Luvan haltijan tulee huolehtia alueen yleisestä siisteydestä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut ja vastaukset lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottosuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa laissa säädettyjen rajoitusten kanssa, kun lisäksi otetaan huomioon annetut lupamääräykset. Ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen ottamistoiminta ei ole maa-aineslain 3 §:n vastaista.

Maa-aineslain 3 §:n mukaisesti: *ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.*

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen ja myös aiemman lupakäsittelyn perusteella maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Alueella ei ole maa-aineslain tarkoittamaa erikoista luonnonesiintymää eikä tiedossa ole luonnon- tai maisemansuojelun kannalta arvokkaita kohteita. Hankkeen ei katsota ELY-keskuksen Y-vastuualueen lausunnon mukaisesti merkittävästi heikentävän Hietasyrjänkankaan niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon. Aiemman luvan myöntämisen jälkeen alueella on tullut voimaan Keski-Suomen maakuntakaava (28.1.2020) sekä sen myötä kaavamerkintä maakunnallinen tärkeä pohjavesialue. Maakuntakaavan suunnittelumääräys ohjaa pääsääntöisesti alueiden käytön suunnittelua eliyleis- ja asemakaavan suunnittelua ja laadintaa.

Haettu maa-aineslupa sijoittuu kokonaisuudessaan jo avatulle ottoalueelle. Aiemman luvan mukaisia alueita on maisemoitu ottotoiminnan edistyessä. Alimman ottotason ja pohjaveden pinnan tason väliin jää vähintään 3 metrin suojakerrospaksuus. Pohjaveden korkeutta on seurattu säännöllisin mittauksin usemman vuoden ajalta.

Alueella on lisäksi lainvoimainen toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kiviaineksen murskaukseen. Ko. toiminnan ympäristövaikutukset on esitetty ympäristöluvassa ja toiminasta on annettu tarpeelliset lupamääräykset.

ELY-keskuksen lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä.

Perustelut päätökseen toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaisuutta

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Alue on jo kokonaisuudessaan ottotoiminnassa. Lisäksi soranottoalue on ennallistettavissa, joten toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lupamääräykset 1-6 on annettu valvonnan, yleisen turvallisuuden, luvanhakijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteutumiseksi. Maastomerkinnoilla ja putoamissuojauksilla helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on ottamissuunnitelman rajausten mukaista ja turvallista.

Lupamääräys 7 on annettu mahdollisten pölyhaittojen torjumiseksi.

Lupamääräykset 8-11 on annettu pinta- ja pohjavesien ja maaperän suojelemiseksi ja niiden pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä luvanhakijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi. Määräys polttoneiden varastointikiellosta muskausjaksojen ulkopuolella on ottosuunnitelmassa esitetyn mukainen ja vähentää maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä.

Määräykset 12-14 on annettu seurannan ja omavalvonnan toteutumiseksi. Pohjaveden korkeuden säännöllisen tarkkailun avulla varmistetaan siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään kolmen metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät. Ottotoiminnan sijoituessa pohjavesialueelle tulee myös pohjaveden laatua tarkkailla ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Lupamääräykset 15-16 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi ja alueen sopeuttamiseksi ympäröivään maisemaan. Maisemointitöiden eteneminen tulee tarkastettavaksi vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Lupamääräys 17 on annettu sen varmistamiseksi, että alueelle mahdollisesti pesiytyvät ja uhanalaiset (uhanalaisuusluokka EN=erittäin uhanalainen) törmäpääsky-yhdyskunnat huomioidaan ottotoiminnan ja maisemoinnin aikana.

Lupamääräys 18 on annettu Keski-Suomen ELY-keskuksen L-vastualueen lausunnon perustella liittyen liikenteen ohjaamiseen alueen ulkopuolelle. Lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä tai yksityistielain mukaisilla tiealueilla liikenteeseen liittyvien määräyksien antaminen kuuluu tienpitäjälle.

Lupamääräys 19 Toimijan velvollisuus on estää haitallisten vieraslajien leviäminen, mikä edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen on Euroopan unionissa viety lainsäädännön tasolle, jota kaikkien EU:n jäsenvaltioiden on noudatettava. Kansallisesti merkittävistä vieraslajeista on EU-lainsäädäntöön pohjautuvat kansalliset säädökset.

Lupamääräys 20 varmistaa, ettei alueelle synny roskaantumista tai epäsiisteyttä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupapäätös on voimassa 29.6.2026 saakka.

Tämän päätöksen saatua lainvoiman tulee luvanhaltijan toimittaa siitä todistus ympäristönsuojeluviranomaiselle.

VAKUUS

Luvanhaltijan tulee asettaa ennen ottamistoiminnan aloittamista Laukaan ympäristönsuojeluviranomaiselle maa-ainelain 11 §:n lupamääräysten sekä 21 §:n mukaisen päätöksen toiminnan aloittamisesta ennen lainvoimaa osalta **52 000 €** (5 000 €/ha eli (5000 € x 10,4 ha) suuruinen vakuus, joka muuttuu varsinaiseksi vakuudeksi, kun lupapäätös on saanut lainvoiman ja valvontaviranomainen on hyväksynyt päätöksen mahdollisesti edellyttämät muutokset loppuun suoritetuiksi.

Luvanhaltijan on haettava vakuuksille erillinen ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymispäätös ennen ottamistoiminnan aloittamista. Luvanhaltija vastaa siitä, että vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa siihen saakka, kunnes kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Ympäristönsuojeluviranomainen pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Ottamissuunnitelman maa-ainestaksan mukainen tarkastusmaksu **4 200 €** (15€/1000 m³ eli 15€ x 280). Maksu laskutetaan erikseen jälkikäteen.

Luvanhaltija maksaa ympäristönsuojeluviranomaiselle vuotuisen ottamistoiminnan valvontamaksun kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti. Ensimmäinen valvontamaksu on **1 400 €** (5€/1000 m³ eli 5€ x 280).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3, 4, 5, 5a, 6, 7, 10-13, 19, 20, 21, 23, 23a §

Maa-ainesasetus (926/2005) 1-4, 6-9 §

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 4-5 §

Maa-ainestaksa, Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunta 27.3.2019 (tarkastus- ja valvontamaksun osalta)

Laukaan ja Hankasalmen kuntien maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksa 12.12.2023 §126 (vakuuden osalta)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta tiedottaa päätöksestä julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen Laukaan kunnan verkkosivuilla (www.laukaa.fi).

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (MaL 20 §). Valitusaika päättyy **8.3.2024**. Valitusosoitus on liitteenä.

JAKELU

Päätös

Hakija

Keski-Suomen ELY-keskus, Y-vastuualue

Keski-Suomen ELY-keskus, L-vastuualue

LIITTEET

Valitusosoitus